

Katedra trestního práva

Posudek na diplomovou práci Mgr. Petra Votavy „Trestný čin podvodu, pojistného, úvěrového a dotačního podvodu podle § 209 až 212 trestního zákoníku“

Předložená diplomová práce obsahuje 65 stran textu a je přehledně a logicky členěna do úvodu, čtyř základních kapitol a závěru. Vnější úprava je velmi pěkná. Okruh použitých pramenů je dosti obsáhlý, určitě přiměřený zvolenému tématu a zahrnuje vedle literárních prací i značné množství judikatury. Po formální stránce splňuje předložená práce všechny požadavky na ni kladené.

Diplomant si za téma své práce zvolil problematiku sice nikoliv netradiční, avšak současně dosti náročnou, a to s ohledem na některé přetrvávající interpretační a aplikační problémy a rovněž s ohledem na relativní novost právní úpravy. Poměrně úzce zaměřené téma klade zvýšené nároky na excerpci pramenného materiálu a rovněž na samotné zpracování, vyžadující pečlivou analýzu získaných informací.

Po stručném úvodu, ve kterém diplomant charakterizuje cíl a zaměření své práce, se nejprve věnuje analýze zákonných znaků obecného podvodu podle § 209 tr. zák. Třeba vyzdvihnout, že diplomant se nevydal snadnou cestou pouhého popisného výkladu, který by nepřekračoval elementární poznatky základních pramenů, ale prakticky od samého počátku se soustřeďuje na interpretačně a aplikačně náročnější partie analyzovaného deliktu. Zde důsledně srovnává názory vyslovované v odborné literatuře a v publikované judikatuře, konfrontuje je a snaží se uplatnit i vlastní samostatná stanoviska, vesměs argumentačně dostatečně podložená. Nelze odhlédnout ani od skutečnosti, že diplomant neopomíná ani procesní souvislosti zkoumané problematiky. Zmínit například třeba, že diplomant se nevyhýbá ani sporné otázce uvedení právnické osoby v omyl, a zejména soudu ve sporném i nesporném řízení. Srovnání vývoje judikatury je provedeno velmi svědomitě, podstata publikovaných judikátů je správně vystižena a názorům, které diplomant se zcela zjevnou hlubokou znalostí věci a na velmi dobré odborné úrovni vyslovuje a pečlivě odůvodňuje, rozhodně nelze upřít důvodnost.

Následující kapitola práce je věnována speciálním případům podvodu, a to podvodu pojistnému, úvěrovému a dotačnímu. S ohledem na zákonné znaky těchto trestných činů, a to jak v základní skutkové podstatě, tak i ve kvalifikovaných skutkových podstatách, je samozřejmě otázka, jde-li ve vztahu k obecnému podvodu o vztah speciality nebo o vztah subsidiarity anebo o obě. I v této kapitole se diplomant spíše než elementárním popisným výkladům věnuje analýze interpretačně a aplikačně obtížnějších a sporných otázek, důsledně konfrontující názory vyjádřené v odborné literatuře a v publikované judikatuře, přičemž se nevyhýbá ani souvislostem mimotrestním.

Další kapitola práce se zabývá srovnáním s vybranými zahraničními právními úpravami. Třeba konstatovat, že srovnávané právní úpravy diplomant zvolil vhodně. Vedle slovenské úpravy, která je nám z pohledu historického vývoje i společenské reality nejbližší, je komparována úprava nizozemská, reprezentující tradiční západoevropský model, a úprava ruská, reprezentující východoevropský (a jednoznačně postsovětský) typ právní regulace. Zde třeba vyzdvihnout nejen hloubku znalostí zvolených zahraničních úprav, ale především pečlivou komparaci provedenou na vysoké odborné úrovni.

Poslední kapitola práce je věnována mimořádně obtížné a stále nepřiliš jasné problematice subsidiarity trestní represe. Třeba konstatovat, že i tuto náročnou teoretickou materii, kterou si diplomant sám zvolil ke zpracování, s přehledem zvládl a správně pochopil její podstatu a význam. Princip subsidiarity trestní represe pak diplomant demonstruje na konkrétních kauzách. Zmínit třeba například spornou otázku významu zástavy a jiných institutů zajišťujících pohledávky, a dále problematiku potřebné míry bdělosti při sjednávání spotřebitelských úvěrů.

V závěru své práce diplomant stručně a výstižně shrnuje poznatky, ke kterým ve své práci dospěl a stávající právní úpravu, jakož i názory vyslovované judikaturou, hodnotí pozitivně.

Celkově lze předloženou diplomovou práci hodnotit jako mimořádně zdařilou, která se svojí obsahovou úrovní vymyká standardním pracím na dané téma. Diplomant prokázal výbornou znalost zvolené problematiky, a to nejen pokud jde o právní úpravu, ale též pokud jde o judikaturu a dosavadní zpracování v odborné literatuře. Kladem práce rovněž je pečlivost a systematickosti zpracování, hojné využívání poznatků získaných z literárních pramenů a z judikatury a rovněž kritický přístup k těmto pramenům a schopnost jasně a kvalifikovaně formulovat vlastní názory.

Předložená diplomová práce po obsahové i po formální stránce nesporně splňuje požadavky na ni kladené a je zcela způsobilým podkladem pro ústní obhajobu.

Při ústní obhajobě své práce by diplomant mohl vyložit svůj názor na možnost uvedení soudu v omyl ve sporném občanskoprávním řízení

Předběžná klasifikace: výborně

V Praze dne 8.4.2016

JUDr. Rudolf Vokoun, CSc.
vedoucí diplomové práce